

Szegedi Ítéltábla
Bf.III.278/2018/7.

A Szegedi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Szegeden, 2019. január 29. napján tartott fellebbezési nyilvános ülés alapján meghozta a következő

í t é l e t e t:

A testi sértés büntette miatt **vádlott neve** ellen indított büntetőügyben a **Szegedi Törvényszék** 2018. április 6. napján kihirdetett **7.B.129/2018/5.** számú ítéletét **megváltoztatja** akként, hogy

a cselekmény minősítésének jogszabályi alapja helyesen: Btk. 164. § (1) bekezdés, (3) bekezdés, (8) bekezdés 1. fordulat.

A Csongrád Megyei Rendőr-főkapitányság Bünyügyi Igazgatóság Vizsgálati Osztálya által lefoglalt és Bnyt.112/2017/3. tételszám alatt kezelt szagmaradvány megsemmisítésére vonatkozó rendelkezést **mellőzi.**

Kötelezi a vádlottat, hogy az elsőfokú eljárás során felmerült helyesen 178.810.- (egyszázhetvennyolcezer-nyolcszázötz) forint bünyügyi költséget fizesse meg az államnak.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a vádlottat a másodfokú eljárás során felmerült 25.400.- (huszonötezer-négyszáz) forint bünyügyi költség megfizetésére külön felhívásra az állam javára.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság ítéletével vádlott neve vádlottat bünösnek mondta ki testi sértés büntetében (Btk. 164. § (1) bekezdés, (8) bekezdés 1. fordulat). Ezért öt 3 év 6 hónap szabadságvesztésre és 4 év közügyektől eltiltásra ítélte. A kiszabott szabadságvesztést börtönben rendelte végrehajtani, és megállapította, hogy abból a vádlott legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. Az eljárás során lefoglalt baseball ütőt elkobozta, a baseball sapka és 2 db biológiai anyagmaradvány lefoglalását megszüntette, a baseball sapkát sértettnek rendelte kiadni, míg a 2 db biológiai anyagmaradvány megsemmisítését rendelte el. A Csongrád Megyei Rendőr-főkapitányság Bünyügyi Igazgatóság Vizsgálati Osztálya által lefoglalt és Bnyt.112/2017/3. tételszám alatt kezelt és a szagbanknak megküldött szagmaradvány megsemmisítését rendelte el. Kötelezte a vádlottat 174.810.- forint bünyügyi költség megfizetésére.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen fellebbezést jelentett be a vádlott és védője egyezően a kiszabott büntetés enyhítése érdekében.

A vádlott védője a fellebbezési nyilvános ülésen fellebbezését változatlanul fenntartva, további enyhítő körülményként indítványozta értékelni a sértetti közrehatást és azt, hogy a vádlott személyiségzavarát kezelte, ebből is megállapíthatóan igyekszik magatartásán változtatni, ezért a kiszabott büntetés jelentős enyhítését, annak törvényi minimumban történő megállapítását és próbaidőre történő felfüggesztését indítványozta.

A Szegedi Fellebbviteli Főügyészség Bf.144/2018/1-II. számú átiratában a bejelentett fellebbezéseket nem tartotta alaposnak. Eljárási szabálysértéseket észrevételezett, ezekre figyelemmel indítványozta a sértett gyanúsított kihallgatásáról készült jegyzőkönyv, xy nyomozás során tett tanúvallomásáról készült jegyzőkönyv és az általa kifogásolt rendőri jelentések (nyomozati iratok 25-27., 148., 169-170. lapszám) bizonyítékok köréből történő kirekesztését. Ezen túlmenően indítványozta az ítéleti tényállás több ponton történő kiegészítését, a bűnösségi körülmények körében további súlyosító körülmény értékelését, összességében pedig az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását.

A kiszabott büntetés enyhítése érdekében bejelentett fellebbezések nem alaposak.

A Szegedi Ítéltábla a 2018. július 1. napjától hatályos, a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (Be.) 868. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezés alapján a másodfokú felülbírálatkor hatályban lévő törvény szerint járt el.

A hivatkozott törvényi rendelkezés szerint a Be. 868-876. §-ában meghatározott eltérésekkel a hatályba lépéskor folyamatban lévő büntetőeljárásokban is alkalmazni kell a Be. rendelkezéseit. A Be. 870. § (1) bekezdése alapján az e törvény hatályba lépéskor folyamatban lévő büntetőeljárásban az ezt megelőzően, a korábbi jogszabály szerint végzett eljárási cselekmény akkor is érvényes, ha ezt e törvény másként szabályozza.

Jelen ügyben 2018. július 1. napját megelőzően a fellebbezések bejelentésére a vádlott javára, a kiszabott büntetés enyhítése érdekében került sor, ezért a Szegedi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét, az azt megelőző bírósági eljárással együtt, a Be. 590. § (1) és (2) bekezdései alapján teljes terjedelmében felülbírált.

Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság az eljárásakor hatályban lévő 1998. évi XIX. törvény rendelkezéseinek nagyrészt megfelelően folytatta le a bizonyítási eljárást, osztotta ugyanakkor a fellebbviteli főügyészség azon álláspontját, miszerint eljárási szabályt sértett az elsőfokú bíróság, amikor a 2018. április 6. napján megtartott tárgyaláson az 5. sorszámú jegyzőkönyvben rögzítettek szerint a vádlott kihallgatását követően ismertette a nyomozati iratok 26-27. lapszámain, valamint a 148. lapszám és a 169-170. lapszámokon található rendőri jelentéseket. Ezek a rendőri jelentések a gyanúsított, illetve a tanúk nyilatkozatait is tartalmazták, annak ellenére, hogy a törvényes figyelmeztetések elmaradtak. Az 1998. évi XIX. törvény 168. § (1) bekezdésében foglaltak szerint a gyanúsított és a tanú kihallgatásáról, illetőleg szembesítésről jelentés nem készíthető.

Az időközben hatályba lépett 2017. évi XC. törvény 167. § (5) bekezdése és a 361. § (1), (2) és (6) bekezdése alapján megállapítható, hogy a rendőri jelentés helyébe lépő feljegyzés felhasználásának

jelenleg is vannak korlátai, hiszen a törvény az eljárási cselekményről feljegyzés készítését akkor engedi meg, ha azon terhelt, védő, tanú vagy vagyoni érdekelt nem volt jelen.

Eljárási szabályt sértett továbbá az elsőfokú bíróság, amikor ugyanezen tárgyaláson a vádlott kihallgatását követően ismertette a nyomozati iratok 181-191. lapszáma alatt található, és a sértettnek a 450/2017.bü. számú büntető ügyben tett gyanúsítottkénti kihallgatásáról készült jegyzőkönyvet. Az 1998. évi XIX. törvény 297. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezés szerint erre csak akkor lett volna lehetősége a kihallgatása után, ha a tanú a történetekre nem emlékszik, vagy ha a tárgyaláson tett, és a korábbi tanúvallomása között ellentét van. A (2) bekezdés pedig akként rendelkezik, hogy a korábbi vallomás részeinek ismertetésére csak akkor kerülhet sor, ha az ismertetésben foglalt tényekre és körülményekre a tanúhoz kérdést intéztek, illetve a tanú e tényekre és körülményekre nyilatkozott. A Be. 528. § (1), (2) bekezdése és az 527. § (1) bekezdése a tanú korábbi vallomásának ismertetésével kapcsolatban ugyancsak előírja, hogy a korábban tett vallomásrészeinek ismertetésére csak akkor kerülhet sor, ha az ismertetésben foglalt tényekre és körülményekre a tanúhoz kérdést intéztek.

Ezen túlmenően eljárási szabályt sértett az elsőfokú bíróság, amikor tanú 1 tanúvallomását (nyomozati iratok 174-177. lapszám) erre irányuló ügyészi indítvány hiányában a tárgyaláson ismertette. Az 1998. évi XIX. törvény 296. § (2) bekezdés a), b) pontjában írtak szerint erre csak akkor lett volna lehetősége, ha ezt az ügyész a vádiratban, illetve a tárgyaláson indítványozza. A Be. 527. § (2) bekezdésében foglalt rendelkezés a tanú korábbi vallomásának felolvasását szintén indítványhoz köti.

A kifejtettek alapján megállapítható, hogy a rendőri jelentések, valamint a sértett és tanú 1 tanúvallomásának ismertetése mind az elsőfokú bíróság eljárása során, mind a másodfokú eljárásban hatályban lévő büntetőeljárás jogi törvény rendelkezései szerint eljárási szabálysértést valósított meg, tekintve azonban, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítékok mérlegelése során ezen bizonyítékokat nem vonta mérlegelési körébe, így ezeknek az eljárási szabálysértéseknek az ügy érdemére nem volt kihatásuk, ezért a másodfokú bíróság csupán ezen eljárási szabálysértések megállapítására szorítkozott.

Az elsőfokú bíróság az általa lefolytatott bizonyítási eljárás alapján a lényegét illetően a bizonyítékok helyes értékelése útján megalapozott tényállást állapított meg, melyet a Szegedi Ítéltábla a rendelkezésre álló bizonyítást érintő ügyiratok egybehangzó adatai alapján, a Be. 593. § (1) bekezdés a) pontjában írtak szerint az alábbiak szerint helyesbített, illetve kiegészített:

A jogi indokolásból a tényállásba emeli annak megállapítását, hogy vádlott neve vádlott a sértett bántalmazásának idején közepes fokban volt ittas.

Ez a kiegészítés azért vált szükségessé, mert az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabása körében ezt súlyosító körülményként értékelte, elmulasztotta azonban ennek ténybeli alapját rögzíteni, holott a nyomozati iratokban fellelhető adatok alapján ez kétséget kizáró módon megállapítható.

Kiegészítette a tényállást azzal, hogy a sértett bántalmazásához használt baseball ütő a vádlott tulajdonát képezte.

Ez a kiegészítés azért vált szükségessé, mert a baseball ütő tekintetében az elsőfokú bíróság elkobzásról rendelkezett, a Btk. 72. §-ának alkalmazása körében pedig jelentősége van annak a ténynek, hogy az elkobozni rendelt dolog kinek a tulajdonában áll.

Kiegészítette továbbá az elsőfokú bíróság ítéletének tényállását azzal, hogy a sértett bal szem körüli, a homlok bal oldalán lévő, a bal kezén keletkezett sérülések nyolc napon belül gyógyulnak, továbbá elszenvedte még a tarkójának repesztett sérülését is, amely sérülés szintén nyolc napon belül gyógyul.

A sértett a vádlottnak megbocsátott.

Ezeknek a kiegészítéseknek azért van jelentőségük, mert a büntetés kiszabása körében értékelésre kerültek, de az ítélet tényállásában az elsőfokú bíróság nem rögzítette.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletének tényállása hiánytalan és megalapozott, melyet a másodfokú bíróság ítélezésének alapjául elfogadott.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást a szükséges és lehetséges körben lefolytatta, a rendelkezésére álló bizonyítékokat egyenként és összességükben is maradéktalanul mérlegelési körébe vonta. Bizonyíték értékelő tevékenysége okszerű és logikus volt és ez által megalapozott tényállást állapított meg, mely alapján helyesen következtetett a vádlott büntetőjogi felelősségére, a cselekmény jogi minősítése és az e körben tett indokolás azonban kiegészítésre szorul.

Helyesen következtetett az elsőfokú bíróság arra, hogy a vádlott szándéka testi sérülés okozására irányult, és tudata átfogta az életveszélyes sérülés bekövetkezésének a reális lehetőségét. A célzott testtájék a sértett feje volt, a súlyosabb sérülések itt következtek be, és az elkövetés körülményeiből, különösen az erő kifejtés mértékéből, erre alappal lehet következtetni. A vádlott tudattartalmával kapcsolatos jogi okfejtés azonban kiegészítésre szorult. Nem csak azt kell vizsgálni, hogy a vádlott tudata átfogta-e az életveszélyes sérülés bekövetkezésének reális lehetőségét, hanem azt is, hogy azt kívánta, vagy abba belenyugodva cselekedett-e. Az irányadó tényállás szerint a vádlott a sértett fejét legalább hat alkalommal nagy erővel megrúgta, továbbá kétfő alakommal a fejét a falhoz ütötte, és öt három alkalommal lefejelte. Nyilvánvalóan az általános élettapasztalat szerint is számolnia kellett az életveszélyes sérülés bekövetkeztének lehetőségével. Amikor az elkövető szándéka a testi sérülés okozására irányul, ugyanakkor tudata az életveszély bekövetkezésének lehetőségét is átfogja, és ebbe belenyugodva cselekszik, az életveszélyes eredményt érintő szándék eshetőleg formában jelentkezik (BH2004. 491, 3/2013. BJE).

A Btk. 164. §-a szerinti testi sértésnek a törvényi tényállás konstrukciójából megállapíthatóan két alapesete van, az (1) és (2) bekezdés szerinti könnyű testi sértés vétsége, illetve az (1) és (3) bekezdés szerinti súlyos testi sértés büntette. A törvényi tényállás minősített eseteket is szabályoz, amelyek részben eltérő büntetési tételt tartalmaznak a különböző alapesetekre épülve, részben pedig a megvalósult alapesettől függetlenül, ugyanazon büntetési tételt rendelik az egyes minősített esetekhez. A Btk. 164. § (8) bekezdése nem tesz a büntetésben különbséget a szerint, hogy a súlyosabb eredmény az életveszély vagy a halál melyik alapesethez kötődik, azonban valamely bűncselekmény minősített esete kizárólag az alapesettel együtt állapítható meg, anélkül nem, mint ahogy bűncselekmény sincs törvényi alaptényállás nélkül. Éppen ezért tévedett a törvényszék, amikor annak ellenére, hogy tényállásában megállapította, hogy a sértett által elszenvedett agyállomány vérzés gyógytartama nyolc napon túli, és ez életveszélyes sérülésnek tekintendő, a jogi indokolás körében nem hivatkozott a Btk. 164. § (3) bekezdésére, ezért a másodfokú bíróság a bűncselekmény minősítésének jogszabályi alapját a kifejtettek szerint megváltoztatta.

A büntetés kiszabása körében az elsőfokú bíróság által értékelt bűnösségi körülményeket az

ítélőtábla kiegészítette azzal, hogy további enyhítő körülményként értékelte, hogy az életveszélyes sérülés okozására a vádlottnak csupán az eshetőleges szándéka terjedt ki, és további súlyosító körülményként értékelte az elkövetéshez használt eszköz különös veszélyességét, a kitartó szándékot, a garázda módon, gátlástalanul, kirívóan durva elkövetést, és helyesen az önhibából eredő ittas állapotban történő elkövetést (56/2017. BK vélemény III/2., II/7.).

Az így helyesbített bűnösségi körülményekre is figyelemmel nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor úgy ítélte, hogy kizárólag szabadságvesztés büntetéssel érhetőek el a törvényben meghatározott büntetési célok. Elmulasztotta meghatározni a büntetés Btk. 82. § (2) bekezdésében írtak szerinti középértékét, ez jelen esetben a kettőtől nyolc évig terjedő szabadságvesztésre figyelemmel öt év. Az elsőfokú bíróság a büntetési tétel irányadó középértékétől jelentősen eltért, a másodfokú bíróság megítélése szerint a vádlott személyében rejlő társadalomra veszélyesség fokára, és az elkövetés körülményeire figyelemmel arányos büntetést szabott ki, ettől lényegesen enyhébb büntetés kiszabása szóba sem kerülhet. A vádlott bár büntetlen előéletű, és személyiségzavarban szenved, a sértettet egymás után követő, hat mozzanattal, kitartóan, durva módon bántalmazta, így a védő által indítványozott, és végrehajtásában próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés alkalmazására a másodfokú bíróság törvényes lehetőséget nem látott.

Az elsőfokú bíróság tévedett, amikor a nyomozás során lefoglalt és a Csongrád Megyei Rendőr-főkapitányságon szagbankban elhelyezett szagmaradvány megsemmisítését rendelte el. A 25/2018. (VI.21.) ORFK utasítás 28. pontjában írtak szerint a szagbankban elhelyezett szagkonzerveket a bűnjelkezelés szabályai szerint kell megőrizni, és selejtezni. Ez a bűnjel a bírósági bűnjelkezelőhöz nem kerül be, a szagmaradványok és szagminták tárolása a területi rendőri szervek bűnügyi technikai osztályainak, illetve az ezek feladatait ellátó szervezeti elemek feladata. Ezen szagkonzervek selejtezése ugyancsak a rendőri szervek hatáskörébe tartozik, ezért a másodfokú bíróság a szagmaradvány megsemmisítésére vonatkozó rendelkezést mellőzte.

Észlelte a másodfokú bíróság, hogy az elsőfokú bíróság tévesen állapította meg az elsőfokú eljárásban felmerült bűnügyi költség összegét tekintettel arra, hogy az ügyben készült szakértői vélemények elkészítése kapcsán felmerült kamarai költségátalány 1.000.- forintos összege a költségjegyzékbe nem került bevezetésre annak ellenére, hogy a szakértői díjjegyzék és a díjmegállapító végzés tartalmazta ezeket az összegeket, így négy szakértői vélemény tekintetében megállapítható, hogy további 4.000.- forint bűnügyi költség merült fel az ügyben, melynek megfizetésére a vádlott az 1998. évi XIX. törvény 338. § (1) bekezdése és a Be. 574. § (1) bekezdése, 145. § (1), (2) bekezdése alapján köteles.

A fent kifejtettekre tekintettel a másodfokú bíróság a kiszabott büntetés enyhítése érdekében bejelentett fellebbezéseket alaptalannak ítélte, ezért az elsőfokú bíróság ítéletét hivatalból is felülbírálván azt a Be. 604. § (1) bekezdés b) pontja és a Be. 606. § (1) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint megváltoztatta, egyebekben a Be. 605. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta. Az ítélet elleni fellebbezési jog kizárása a Be. 615. § (1) és (2) bekezdésén alapul.

A fellebbezési eljárás során felmerült bűnügyi költségről történő rendelkezés a Be. 613. § (1) bekezdésén alapult, figyelemmel a Be. 574. § (1) bekezdésére is.

Szeged, 2019. január 29.

Dr. Hegedűs István s. k.
a tanács elnöke

Dr. Katona Dorottya s. k.
előadó bíró

Dr. Kiss Dániel s. k.
bíró

A Szegedi Ítéltábla Bf.III.278/2018/7. számú ítélete, illetve a Szegedi Törvényszék 7.B.129/2018/5. számú ítéletének jelen ítélettel meg nem változtatott része jogerős és végrehajtható.

Szeged, 2019. január 29.

Dr. Hegedűs István s. k.
a tanács elnöke